

azt az érdekelt pénzüntézetek szerették volna. S jár azzal a másik jóval is, hogy sokak szeme előtt újból demonstrálta, micsoda nagy morális hatalom az a független bíróság, főképp, ha valóban független és melléktelket nélkül követi jogi meggyőződését.

Az adott esetben persze ez a meggyőződés az irányadó tényállás kellő ismerete nélkül keletkezett és így nem lehet megnyugtató, mert a kir. járásbíróság nem tette, s talán nem is tehette volna vizsgálat tárgyává, milyen az alperesnek, a Magyar Általános Hitelbanknak, vagyoni helyzete, hogyan és milyen arányban sikerült neki konzerválnia vagyonát, milyen összegű takarékbetétek kerülnek valorizáció alá s ebből folyólag milyen összegű valorizációt bír el anélkül, hogy gazdasági lehetetlenségre hivatkozhatnék. Vajjon a törvényhozás akkor, amikor a valorizációs kulcsot megállapítja, kellő alapossggal és tárgyilagossággal fogja-e ezt a vizsgálatot megejteni: nyílt kérdés; az osztó igazság szempontjából mi jogászok nem óhajthatunk egyebet, mint azt, hogy a jogalkotó hatalom a legnagyobb minuciozitással vizsgálja meg a szembenálló érdekek gazdasági súlyát és horderejét és ne tévessze szem elől, hogy a betevő nemcsak betevő, hanem a közgazdaság élő lelkiismerete, mert ha méltányos valorizációs kulcs megállapítását elmulasztja, a betevő bizalma menthetetlenül elfordul a vagyonkonzerválás e módjától, ami egyértelmű a takarékosági hajlam aláadásával és a közhitel újabb, súlyos megrendítésével. *M. A.*

Szóbeli megállapodások érvénye. Az a jogszabály, hogy a szerződés megkötését megelőzőt tárgyalások folyamán, vagy a szerződés írásba foglalásával egyidejűleg létrejött szóbeli megállapodás figyelembe nem vehető, csak arra az esetre alkalmazható, amikor a vitatott szóbeli megállapodás az írásbeli szerződés tartalmával ellenkezik, de nem abban az esetben is, ha a szóbeli megállapodás az írásbeli szerződésben foglalt megállapodással nem ellenkezik, hanem csak kiegészíti. P. VI. 4723/924.

Házassági jog. Jogszabály az, hogy a jogos indok nélkül elhagyott házastárs rendszerint a komolyan visszaférni akaró elhagyó házastársát visszafogadni köteles, hacsak az elhagyó félnek a különélés idejében elkövetett olyan tényeit nem bizonyítja, amelyek a visszafogadást alapos okokból lehetetlenné teszik. P. III. 7360/923.

Ajándékozás hatálytalanítása. a) Az ajándékozó az ajándékozási jogügylet hatálytalanítását, az eset körülményei szerint, akkor is kérheti, hogy ha az a cél és indok, amely őt az ajándékozási ügylet megkötésénél vezette, s amely cél és indok ily módon a szerződésnek lényeges feltételét képezte, a viszonyok változása miatt — kivülré fekvő okokból, — már többé el nem érhető, vagyis az ügylet ekként reá nézve érdekét veszítette; másrészt pedig az ajándékozó az ajándékozási ügylet hatálytalanítását durva hálátlanság okából a megajándékozott örökösei ellen is érvényesítheti, mert az örökösökre, kik az örökhagyó személyiségét folytatják, az ajándék tárgyát képező vagyon, a megajándékozott ellen érvényesíthető teherrel száll át. P. V. 32/92442.

b) Minthogy a magyar kir. Kuria is úgy találta, hogy a betegséggig ideges alperes részéről a nagyfokban felhevült lelkiállapotban elkö-

vetett fenti sértés, bár szülővel szemben történt is az, nem tekinthető olyan durva háhlátlanságnak, amely a szerződés felbontásának alapjául szolgálhatna, a fenti jogszabálysértés nélkül megállapított tényállás alapján a felebbezési bíróság helyesen utasította el felperest a szerződés hatálytalanságát iránt támasztott keresetével. P. I. 7956/922.

c) A m. kir. Kuria úgy találja, hogy a felebbezési bíróság akkor, amikor eme megállapított tényekből az alperes durva háhlátlanságát meg nem állapította, megsértette az anyagi jogot. A m. kir. Kuria felfogása szerint — tekintettel különösen arra, hogy alperes a felperesnek édes gyermeke, az alperes neje pedig a felperesnek menyje, — akik tehát, de különösen az alperes eme családi kapcsolatnál fogva a felperes irányában fokozott tisztelettel és megbecsüléssel tartoztak, — az alperes a felperessel, mint anyával és ajándékozóval szemben olyan elítélendő magavi-seletet tanúsított, amely az ajándékozás visszavonására okul szolgáló durva háhlátlanság jogi fogalmát kimeríti s e részben az alperes terhére esik saját feleségének a felperessel szemben tanúsított fenti viselkedése is, mert alperesnek kötelességében állott édes anyját másnak — tehát saját feleségének is — sértegetéseivel szemben megoltalmazni.

E részben az alperes méntségére nem szolgálhat a felebbezési bíróság ítélete indokolásában felhozott az a körülmény, hogy a civódás révében felperes sem tartózkodott az esetleges megtorlástól, mert ezzel az alperes, illetve felesége durva viselkedése a felperessel szemben — kereseti jogot illetően — kiegyenlítést nem nyerhetett,

s hogy illetőleg a felek társadalmi helyzetében a sértéseknek nagyobb súly nem tulajdonítható, mert az anyának és illetve anyósának durva megtámadása, a felek társadalmi állására tekintet nélkül, a leg-súlyosabb sértésnek minősül. P. V. 689/925.

Nézetünk szerint ez a döntés inkább felel meg a helyes-jogérzet-nek, mint a b) alatti eset, amely az „idegességnek“ effajta fiók vis major szerepet juttat.

Kényszer. Magában véve a forradalmi törvényszékek közismert törvényt ípró működése elegendőnek mutatkozik a jogügyleti akarat helytelen irányu befolyásolására, tehát a kényszer megállapítására, s így az I. rendű alperes által akkor tett kötelező ígélet kényszer alatt tettnek tekintendő, a kényszer alatt tett jogügyleti nyilatkozat pedig jogi érvény-nyel nem bír. P. V. 3326/924.

Közszerzemény. A különvagyon jövedelme is a közszerzemény ja-vára, a családtagok részéről a közös gazdaságban végzett munka ered-ménye pedig a szülők javára esik. P. I. 2455/920.

Ágivagyon. A birói gyakorlat által megállapított jogszabály, hogy az adásvétel utján szerzett vagyon szerzeményinek tekintendő akkor is, ha ági értékéből vétetett és az ekként szerzett vagyonból csak a szerzésre fordított érték adandó ki mint ágivagyon. P. I. 3640/922. Egyező P. I. 1317/923.

Betudás. a) Állandó a birói gyakorlat arra nézve, hogy a lakodalmi költségek nem tekintendő előre adott értéknek.

b) Végrendeleti örökösödési esetében pedig betudásnak csak akkor van helye, ha azt az örökösödési végrendeletben elrendelte. P. I. 2455/920.